

BTK
AKADEMİ

Programlama

Doç. Dr. Zafer CÖMERT

Bölüm 13

Fonksiyonlar

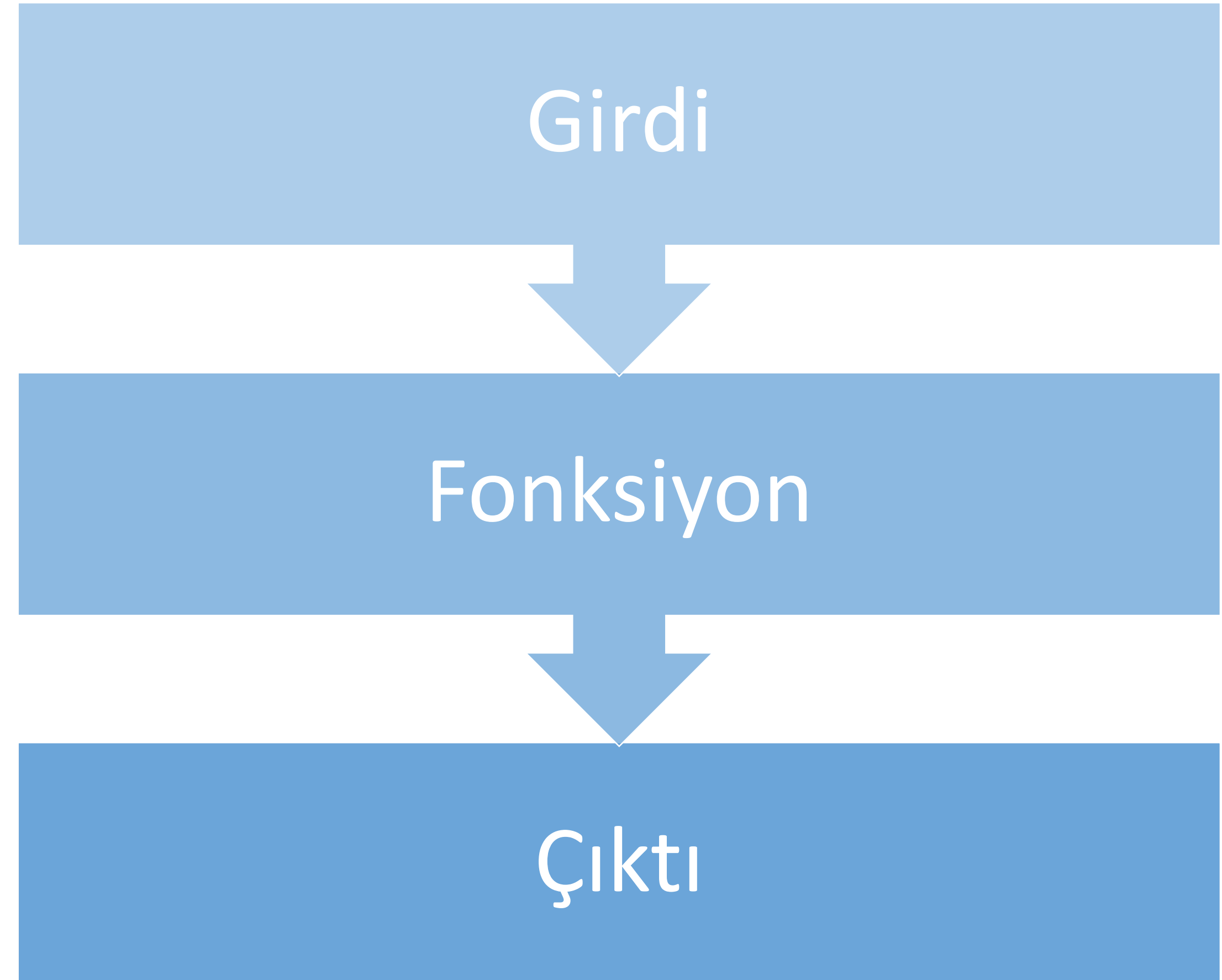
Giriş

İçerik

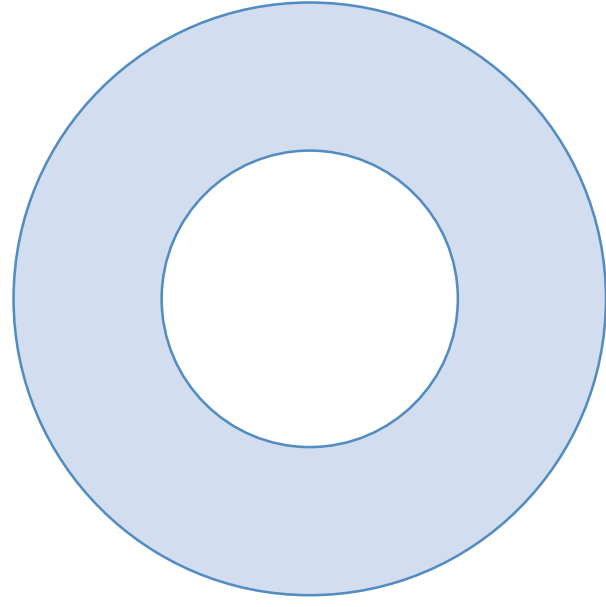
- Fonksiyonlara Giriş
- Fonksiyon Tanımama
- Fonksiyon Çağırımı
- Parametre ve Argüman Türleri
- Fonksiyonların Kapsamı ve Değişkenler
- Fonksiyon için Dokümantasyon
- Fonksiyonlar ve Dönüş Değeri
- Fonksiyonlarda Hata Yönetimi
- Fonksiyonlar ile Problem Çözümü
- Fonksiyonların Diğer Fonksiyonlar ile Kullanımı
- Alt Programlar

Fonksiyon

- Programlama dillerinde fonksiyonlar, bir programın mantıksal olarak bölümlere ayrılmasını ve kod tekrarının azaltılmasını sağlayan temel yapı taşlarıdır.
- Fonksiyonlar sayesinde karmaşık problemler daha küçük, yönetilebilir parçalara bölünerek çözülür.

Fonksiyonların Temel Avantajları

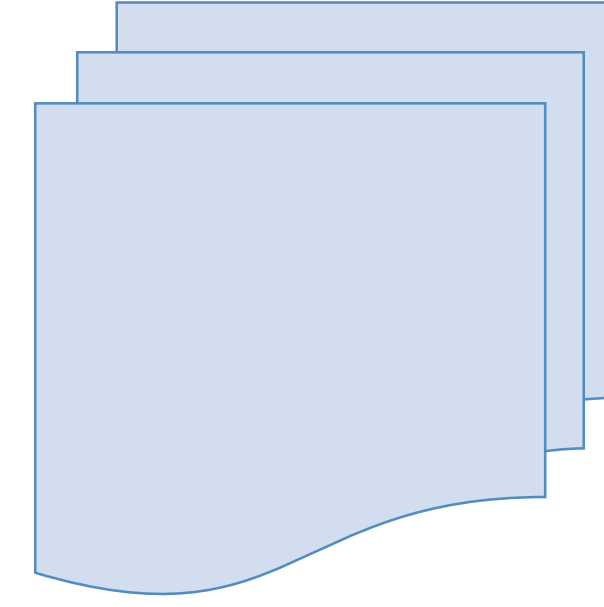
Tekrar kullanılabilirlik

- Bir kez yazılan fonksiyon farklı yerlerde tekrar tekrar kullanılabilir.

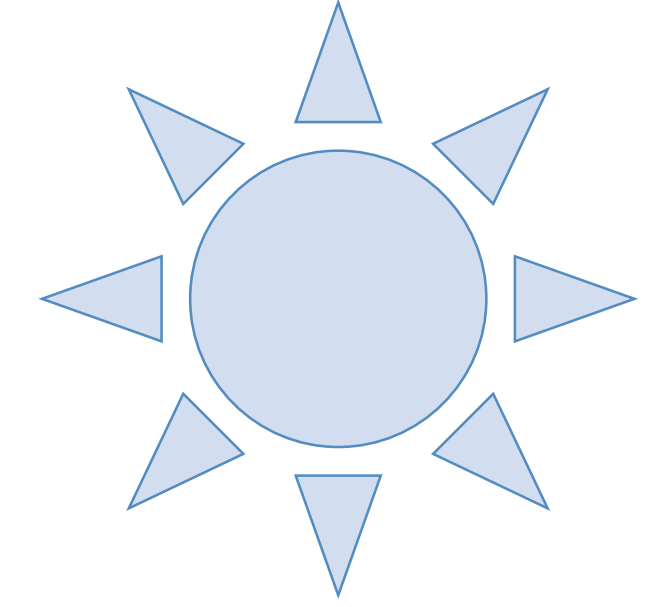
Kodun okunabilirliğini artırır

- Uzun programlar daha kısa ve anlaşılır parçalara ayrılmış olur.

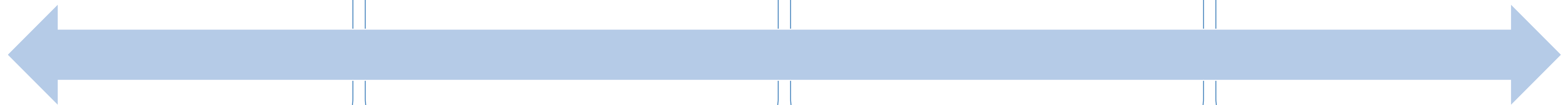
Hata ayıklamayı kolaylaştırır

- Hatalar daha küçük birimlerde daha kolay bulunur ve düzeltilir.

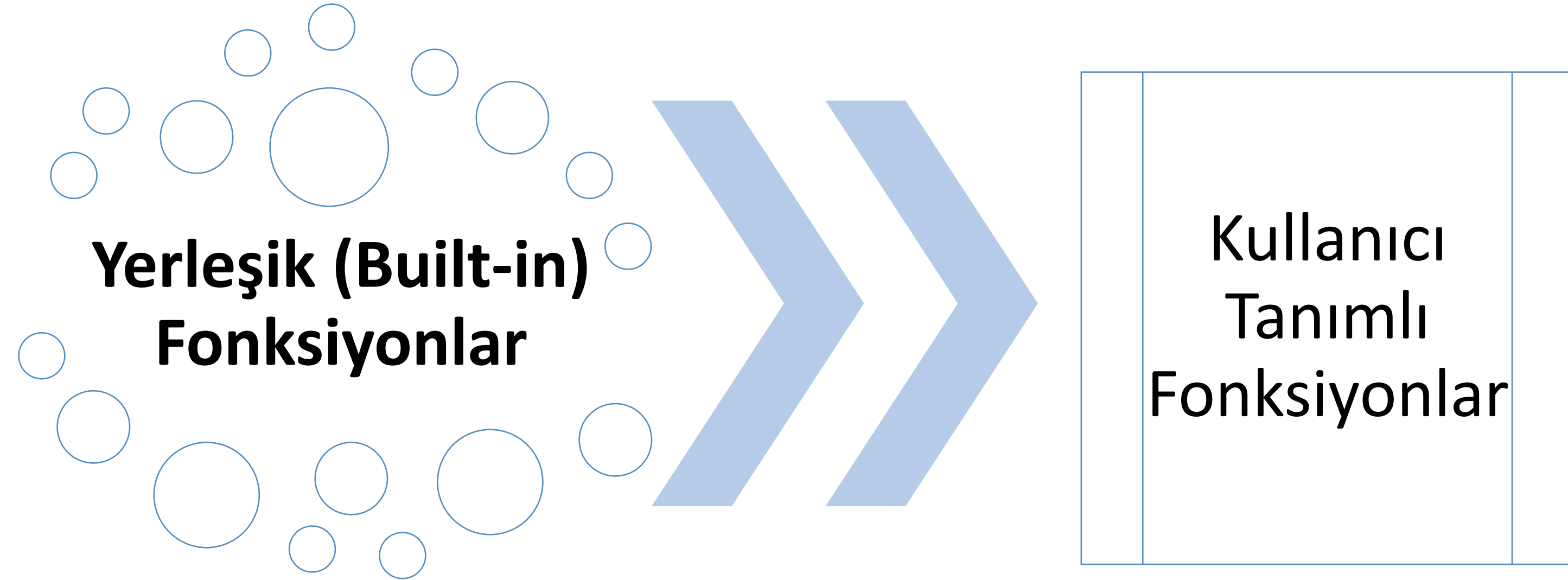

Bakımı kolaydır

- Fonksiyonlardaki bir değişiklik tüm kullanımları etkiler, kodu merkezi bir yerden kontrol edebilirsiniz.

Fonksiyon Türleri

Programlama dili tarafından önceden tanımlanmış ve doğrudan kullanılabilen fonksiyonlardır.

Programcının kendisinin tanımladığı ve özel görevler için yazdığı fonksiyonlardır.

Fonksiyon

- Bir fonksiyonu, kahve yapan bir makineye benzetebiliriz.
- Her seferinde kahve yapmak için aynı işlemleri elle yapmak yerine, sadece makinenin düğmesine basarız.
- Fonksiyonlar da bu şekilde çalışır: Görev tanımlanır, ihtiyaç duyulduğunda çağrılır.

Fonksiyon Tanımlama


```
1 def function_name():  
2     # Fonksiyonun yapacağı işlemler  
3     print("Bu bir fonksiyondur.")
```



```
1 def greet(name):  
2     print(f"Merhaba {name}, hoş geldin!")
```


Fonksiyon Tanımlama

Parametresiz Fonksiyon Çağrısı


```
1 def say_hello():  
2     print("Merhaba!")  
3  
4 # Fonksiyon çağrılır  
5 say_hello()
```

Parametrelili Fonksiyon Çağrısı


```
1 def square(number):  
2     return number * number  
3  
4 result = square(4)  
5 print("Sonuç:", result) # Çıktı: Sonuç: 16
```

Parametre ve Argüman Türleri

Pozisyonel (Sıralı) Argümanlar


```
1 def print_info(name, age):  
2     print(f"{name} {age} yaşındadır.")  
3  
4 print_info("Ayşe", 25)
```

Anahtar Kelime (Keyword) Argümanlar


```
1 def print_info(name, age):  
2     print(f"{name} {age} yaşındadır.")  
3  
4 print_info(age=25, name="Ayşe")
```

Parametre ve Argüman Türleri

- Fonksiyon tanımında bir parametreye varsayılan bir değer atanabilir.
- Bu durumda çağrılırken o parametre verilmezse, varsayılan değer kullanılır.


```
1 def greet(name="Misafir"):  
2     print(f"Merhaba {name}!")  
3  
4 greet()           # Merhaba Ziyaretçi!  
5 greet("Ali")      # Merhaba Ali!
```

Parametre ve Argüman Türleri

*args


```
1 def add(*numbers):
2     total = 0
3     for n in numbers:
4         total += n
5     print("Toplam:", total)
6
7 add(3, 5, 7) # Toplam: 15
```

**kwargs


```
1 def print_details(**info):
2     for key, value in info.items():
3         print(f"{key}: {value}")
4
5 print_details(name="Zeynep", age=30, city="Ankara")
```

Fonksiyonların Kapsamı ve Değişkenler

Yerel Değişken


```
1 def message():
2     name = "Ayşe"
3     print("Merhaba", name)
4
5 message()
6 # print(name) # HATA: 'name' fonksiyon dışında tanımsızdır.
```

Global Değişken


```
1 name = "Zeynep"
2
3 def display():
4     print("Merhaba", name) # Global değişken kullanılıyor
5
6 display()
```

Fonksiyon İçi Dokümantasyon

- Kodun anlaşılabilirliğini artırır.
- Başka biri kodunuzu okurken ne yaptığını kolayca anlayabilir.
- `help()` fonksiyonu ile otomatik yardım alınmasını sağlar.
- IDE'ler (örneğin VS Code, PyCharm) docstring'leri otomatik olarak gösterir.

```
1 def add(a, b):  
2     """  
3     Bu fonksiyon iki sayıyı toplar ve sonucu döndürür.  
4  
5     Parametreler:  
6     a (int, float): Birinci sayı  
7     b (int, float): İkinci sayı  
8  
9     Dönüş:  
10    int veya float: Toplam değer  
11    """  
12    return a + b  
13  
14 result = add(4, 6)  
15 print("Toplam:", result) # Toplam: 10
```

Fonksiyonlarda Hata Yönetimi

- Gerçek hayattaki programlarda her zaman beklenmeyen durumlar ortaya çıkabilir.
- Örneğin:
- Kullanıcı geçersiz bir değer girebilir,
- Dosya açılamayabilir,
- Sıfıra bölme gibi matematiksel hatalar olabilir.

try

except

raise

else

finally

Özel Hata Yakalama

try

except


```
1 def divide(a, b):
2     try:
3         return a / b
4     except ZeroDivisionError:
5         return "Sıfıra bölme hatası!"
6
7 print(divide(10, 2)) # 5.0
8 print(divide(10, 0)) # Sıfıra bölme hatası!
```


Genel Hata Yakalama

try

except


```
1 def write():
2     try:
3         name = input("Adınızı girin: ")
4         print("Hoş geldin", name.upper())
5     except:
6         print("Beklenmeyen bir hata oluştu.")
```

Genel Hata Yakalama

try

except

else

finally

```
1 def check_value(value):
2     try:
3         number = int(value)
4     except ValueError:
5         print("Lütfen sayısal bir değer giriniz.")
6     else:
7         print("Girilen sayı:", number)
8     finally:
9         print("Kontrol tamamlandı.")
10
11 check_value("42")
12
13 # Girilen sayı: 42
14 # Kontrol tamamlandı.
15
16 check_value("merhaba")
17 # Lütfen sayısal bir değer giriniz.
18 # Kontrol tamamlandı.
```

Genel Hata Yakalama

try

except

else

finally

raise


```
1 def factorial(n):
2     if n < 0:
3         raise ValueError("Negatif sayı için faktoriyel tanımsızdır.")
4     result = 1
5     for i in range(1, n + 1):
6         result *= i
7     return result
8
9 print(factorial(5))    # 120
10 print(factorial(-3))  # ValueError: Negatif sayı için faktoriyel tanımsızdır.
```

Lambda Fonksiyonları

- Lambda fonksiyonları, tek satırlık, isimsiz fonksiyonlardır. Özellikle kısa işlemler için kullanışlıdır.


```
1 square = lambda x: x * x
2 print(square(4)) # 16
```

map()

- Tüm liste elemanlarına bir fonksiyonu uygular.


```
1 numbers = [1, 2, 3, 4]
2 squares = list(map(lambda x: x**2, numbers))
3 print(squares)  # [1, 4, 9, 16]
```

filter()

- Bir koşula uyan elemanları süzer.


```
1 numbers = [1, 2, 3, 4]
2 odds = list(filter(lambda x: x % 2 != 0, numbers))
3 print(odds) # [1, 3]
```

reduce()

- Tüm elemanları bir işlemle birleştirir (kütüphane import gerekir).


```
1  from functools import reduce
2
3  numbers = [1, 2, 3, 4]
4  total = reduce(lambda x, y: x + y, numbers)
5  print(total)  # 10
```

Alt Yordamlar ve Ana Yordam


```
1  def greet():  
2      print("Merhaba!")  
3  
4  if __name__ == "__main__":  
5      greet()
```


Teşekkürler

ZAFER CÖMERT
Öğretim Üyesi